

GAZETA TRANSILVÂNIEI

PROPRIETARĂ: ASOCIAȚIUNEA „ASTRA” BRAȘOV

Apare de două ori pe săptămână prin îngrijirea
 unui comitet de redacție.
 Atelierele tipografiei „Astra” Tf. 1102.
 Pagini 4-6-8 Lei 3.

STEAG RIDICAT LA

1838

GHLBARITIU ȘI SFÎNȚIT DE LUPTLE PURTATE SUB CUTELE LUI
 DE ATAȚIA URMAȘI, ÎN FRUNTE CU MUREȘENII

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BRAȘOV.

B-dul REGELE FERDINAND Nr. 12 Tf. 1513
Abonamentul anual lei 300 Autorități și Societăți lei 60
Anunțuri și reclame după tarif.

Nr. 20

Inreg. Trib. Brașov S. II No. G. II. 71/942

Sâmbătă 13 Martie 1943

Anul 106

Săptămâna Banatului

de V. Branisce

Manifestările artistice și culturale ale Banatului, ce au avut loc în capitală în săptămâna consacrată acestei provincii, au scos larăși la iveală contribuția netăgăduită pe care Banatul a adus-o sufletului românesc.

Situată la granița de apus a românilor, această provincie a avut de nenumărate ori rolul Ingrat al Cenușăresei din poveste. Pământul i-a fost, în trecut, teatrul unor sângeroase evenimente.

O stăpânire dușmană n'a cruțat niciun mijloc ca s'o înstrăineze. În centrelor cele mai curate i-a presărat așezările de coloniști, străinul de neam și lege. Căile de comunicații i se deschideau imbletoare spre apus, dar drumurile îi erau tătate spre răsărit.

O linie ferată „ulcinală”, un itinerar imposibil, cu așteptări nefârșite în gara Illa îi impuneau Bănățeanului adevărate sacrificii ca să poată pătrunde în Ardeal.

Chiar în clipele când neamul întreg era în sărbătoare, Banatul s'a prins în hora unirii celei mari cu sufletul copleșit de o renunțare dureroasă.

Întâi, o linie demarcațională trasă la întâmplare a lăsat această provincie pradă neliniștii și svonurilor, luni de zile. Dincolo de acea graniță fictivă, armata română străjua drepturile unui neam ce-și afirmase libera voință de a se uni cu țara mamă. În Banat, doar ocupații militare străine.

Banatul a plătit cu propriul trup frânt marele praznic al unirii. Așa cum nu i-a fost dat să se împărtășească întreg din cucerirea spadului Mihail, nici în ziua unirii celei mari, sărbătoarea lui n'a fost întreagă. Sufletul îi era prea îndurerat. Adusese o nouă jertfă pe altarul patriei renăscute.

Un zăbranic s'a așternut peste sate înfloritoare, jalea a cuprins multe inimi românești. În catedrala dela Vârșeț — opera unui pictor lugojan, prea curând plecat dintre noi — au rămas de strajă sfintele icoane cu chipul blând al Mântuitorului, înconjurat de țărani și țărance în strale naționale. În alte comune frunțate au rămas așezări de seamă și inimi calde românești.

Acest suflet al Banatului, călît în luptele trecutului, menținut prin grele sacrificii, a avut prilejul să se afirme din plin în capitala țării.

Provinciile noastre se aseamănă cu fațetele unui diamant. Fiecare revarsă alte lumini, pentru ca toate împreună să redea focul nestematei. Iar Banatul este o astfel de lumină a sufletului românesc.

Națiune generoasă

de Gh. Dragoș

Dacă mi-ar fi dată încredințarea să stabilesc diagnosticul superiorității sau inferiorității unei națiuni, atunci de sigur că mi-aș baza concluziunile în primul rând pe gradul de generozitate ce caracterizează națiunea respectivă. Totuși, nu aș neglija nici inteligența.

În ceea ce privește celelalte elemente, care ar mai putea fi luate în considerare, cum sunt: civilizația, cultura, organizarea etc., nu aș ține de loc cont de ele. Fiindcă, acestea nu reliefează specificul unui popor, nu izvorăsc în mod natural din firea lui, ci sunt rezultatul unei educații. Ori, este în deobște cunoscut faptul că, acolo unde există condițiuni economice favorabile și unde populația se poate bucura de epoci mai îndelungate de pace, acolo se poate înfiripa în mod firesc atât civilizația și cultura, cât și forme superioare de organizare.

Unde, însă, se trăiește în permanență sub presiunea unor interminabile amenințări, nu poate fi vorba de condițiuni prielnice de civilizație și cultură. Fiindcă, acolo lipsește climatul de siguranță trebuincios muncii, fructului muncii, acumulării de avuții și creațiilor, oricâte tezaururi de inteligență și belșug sufletească s'ar găsi în ființa popoarelor respective.

Avuțiile se acumulează în general pe două căi: sau pe cea a exploatarea altora sau pe calea muncii proprii și economisirii unei părți din roadele acestora. Dar, atât în primul caz cât și în cel de al doilea, pentru a te putea bucura de avuțiile acumulate și pentru

a le transforma în germinatoare de cultură și civilizație, e nevoie absolută de o atmosferă durabilă de liniște. Altfel, toate energiile și se irosesc fără a lăsa alte urme vizibile, decât evidența că, continui să exiști în ciuda tuturor calamităților.

Deoarece, cu voia, fără voia sau peste voia națiunilor răsfățate de istorie, celelalte, care au dovedit capacitatea de a-și salva existența din vâltoarea tuturor vicisitudinilor milenare, de sigur că vor fi cu atât mai vădit în măsură să-și croiască o cale sigură spre un viitor mai bun și mai prosper, date fiind însușirile superioare de ordin moral și intelectual dovedite de ele până acum.

Eu contest oricărui popor dreptul de a se pretinde mai dotat cu calități fizice, morale și intelectuale ca poporul român. Contest de asemenea oricui îndreptățirea de a crede, că s'a dăruit mai cu generozitate pentru înstărirea și progresul altora ca neamul nostru și că a revărsat cu mai multă dărnicie asupra deaproapelui izvoarele bunătății sale sufletești.

Dacă n'am aminti decât epoca dela 1918 încoace, de când prin propria noastră voință ne-am croit o țară pe măsura Daciei străbune și a ființei noastre etnice, și totuși ar fi de ajuns pentru a ne dovedi generozitatea.

Nu mai acestei generozități se datorește mai buna lor prosperitate economică și culturală decât chiar în epoca

— Continuare în pag. 4 —

Pe vechiul drum

de I. Bozdog

Ziua de 12 Martie intră și de astădată în casa noastră învesmântată în cea mai curată și sărbătorească înfățișare.

Ea este sorocul al 106-lea în viața sbuciumată a Gazetei Transilvâniei și sosirea ei este prilej solemn la care cei însușiți în jurul gloriosului drapel simt mai mult ca oricând nevoia reculegerii și a celei mai amănunțite examinări a conștiinței lor.

Scânteia de credință și dreptate cu care au plecat la drum întemeietorii celei dintâi gazete românești pe aceste plaiuri strămoșești s'a prefăcut în cursul deceniilor într'un far puternic de lumină care, cu cât vânturile i-au fost mai potrivnice cu atât s'a aprins mai tare. Ea n'a fost o pălpăire debilă și artificială ci a fost scânteia fășnită din dureri suportate veacuri de-a-rândul în tăcere dar cu nestrămutată nădejde că dreptatea reparatorie trebuie să răsară și pentru neamul nostru.

Gândul marilor ei întemeietori a fost înțeles dela început de reprezentanții suflării românești de pretutindenea și tot ce a avut neamul de seamă s'a însușit din primele momente între luptătorii pentru marea cauză a Românilor.

După îndelungatele suplici și plângeri izvorite toate din inimele hărăuite ale celui mai vechiu și mai credincios apărător al gliei transilvane, care își cerea locul și soarta omenească ce i se cuvine în rândul popoarelor mult mai reduse ca număr dar ocrotite de legi și privilegii speciale, după svârcoliri înecate în sânge și suferinți tot mai mari, puterea de viață a neamului trebuia să găsească alte căi de fășnire.

Dreptul la onoare și viață nu puteau fi lăsate nici sugrumate de cei răi, nici necunoscute de opinia publică mondială care trebuia informată și pregătită să dea mâna de ajutor necesară

— Continuare în pagina 4-a —

FOILETONUL
„GAZETEI TRANSILVÂNIEI”

Istoricul Ilie Minea

Cuvânt de pomenire rostit în ședința dela 3 Martie 1943 a
„Institutului de Istorie Națională Cluj-Sibiu”

de I. Eupaș

Membri al Academiei Române

În noaptea de vineri spre sâmbătă (19-20 Februarie 1943) s'a stâns subit la Iași, în vârstă de 62 ani, profesorul de Istoria Românilor Ilie Minea, un pasionat și priceput cercetător al trecutului nostru. Dela 5-12 Februarie avusesem prilej să colaborez cu el zi de zi într'o comisiune de concurs pentru conferința de Istoria Românilor, vacanță la Facultatea de Filosofie și Litere a Universității din București. Nu-l mai văzusem de 3-4 ani; mi-a părut schimbat mult în acest răstimp.

Cu toate că la lucrările comisiunii participa cu atenție încordată și la examinarea candidaților proceda cu severitatea-l cunoscută, am putut observa că starea sănătății lui lăsa de dorit. El însuși mi-a împărtășit confidențial că se găsea de câțva timp în tratamentul unui medic din capitală, specialist în electro-terapie. Dar îmi vorbea despre proiectele sale de viitor, despre o vastă lucrare de strângere a inscripțiilor moldovene, despre o eventuală sinteză a istoriei române, precum

și despre cererea ce adresase Ministerului pentru o conferință ce ar fi de dorit să se înființeze pe lângă catedra sa și la care spunea că ar fi hotărât să-și ceară un colaborator în persoana fostului său student: N. Corivan. Când ne-am despărțit în ziua de sâmbătă (13 Februarie) la amiazi, fostul meu coleg din clasa a VIII-a a Liceului Șaguna din Brașov nu-mi făcea nici de cum impresiunea unui om cu numărul zilelor limitat abia la vreme de o săptămână.

Născut la 13 Iulie 1881 în Turcheș (jud. Brașov) dintr'o familie de țărani cu bune temeiuri în gospodăria lor chibzuită, Ilie Minea a urmat cursul primar la școala confesională din satul natal, cel secundar la vestitul liceu ortodox din Brașov, unde a trecut examenul de maturitate (baccalaureatul) la sfârșitul lui Iunie 1900. S'a înscris apoi la Universitatea din Budapesta făcând aci examenele cerute candidaților pentru catedră în învățământul secundar

INSTANTANEE

Mușenie și umilință

Ernest Frank, un mare hotnar, care a străbătut trei părți ale globului nostru numai pentru plăcerea de-a cunoaște lumea și oamenii, descria pe vremuri într-o revistă câteva din ciudăteniile văzute. El povestește între altele că a întâlnit într-o localitate muntoasă din India niște oameni ciudați, după toate semnele călugări, căci purtau un fel de rasă sură, care dela distanță părea un desen batic, fiind petecită cu petece de toate culorile. Mai mult însă și decât haina de pe ei era fizionomia care te uimea. Unul avea jumătate obrazul ras, iar cealaltă parte acoperită de-o barbă stufoasă. Altul își prelungise cu cărbune sprâncenele iar il-nille gurii cu roșu. Al treilea purta un nas artificial. Infățișarea lor caraghioasă ar fi făcut pe oricine să surâdă, dar oamenii locului îi priveau cu respect.

Interesându-se mai de aproape, Ernest Frank a aflat că undeva acolo, în inima munților, există o așezare de călugări și cercetând a găsit așa zisa mănăstire, care nu era altceva, decât o peșteră lungă, cu două intrări, în întunericul căreia trona statuia lui Buddha. Afară de această imagine lucrată din lut de niște mâni nătânge, nimic nu arăta că în locașul acesta ar fi locuit oameni. Nici masă, nici pat, niciun fel de mobilier strict necesar. Călugării dormeau pe jos, dormeau îmbrăcați. Se hrăneau, cu ceea ce primeau în dar dela oameni. Iar când darul acesta nu venea și foamea se făcea prea simțită, atacau rezervele de rădăcini și plante uscate ce le păstrau pentru vremuri grele. Ca și ordinul trapist acești călugări își impuneau mușenia, suferința, umilința și munca. Își schimonoseau fața și îmbrăcămintea pentru ca să fie luați în râs și umiliți, dar oamenii nu râdeau de ei, îi iubau, deoarece erau săritori la orice muncă grea; la orice primejlie. Ei nu depindeau de niciun Lăma. Cel mai în vârstă dintre ei era un fel de stareț.

Când i-a descoperit Frank, mai existau șase din cei 17 ce-au fost descinși înainte cu mai mulți ani în vizuina aceea. Se aude că ei ar fi evadat din închisoarea unui mare oraș din Sud care-a fost mistuită de flăcări și au venit aici să se pocăiască.

Ecat. Pitiș

Spicuiți

din dicționarul greșellor noastre de limbă

de Ax. Banciu

XLVII

Continuăm seria construcțiilor neromânești, începută în articolul precedent.

„Odată cu această măsură, se va ține în seamă și de celelalte nevoi...” — scrie cineva în Univ. dela 13 X 1942, p. 1, c. 2.

Românul cu simțul limbii nealterat de reformatorii și inovatorii cu orice preț zice: „...se vor ține (a) în seamă și celelalte nevoi” sau: „...se va ține (a) seamă și de celelalte nevoi”. În nici un caz însă și cu în și cu de, ca în fraza citată.

* * *

„...Ocupându-ne despre urmările legii de închiriere și împrumut pentru Anglia...” (Cr. 21 XII 1942, p. 1, c. 5, sus). La fel în Timpul dela 18 I. 1943, p. 2, rubrica femeii.

Românește: mă ocup de ceva. Zicem: E chestia ta. Să te ocupi tu de ea. — Nu se ocupă nimenea de nenorocitul ăsta? (nu: despre). Mă pot ocupa însă și cu ceva. D. p. Mă ocup cu grădinaritul, cu albinăritul, cu scrisul, cu cetitul etc.

* * *

„Fiecare societate... dă drumul uneia sau mai multe sute de fete însărcinate să vândă pe străzi... insigna a-ducătoare de bani binefăcătoare”. (Cv. 4 V 1929 p. 1, c. 2).

Corect: mai multor. Sau: la mai multe. Iar după fete, se va pune virgulă. Altfel, rezultă alt înțeles decât cel pe care vrea să-l dea frazei autorul, — un înțeles comic, dacă nu chiar ridicol.

„Ce face guvernul... cu întreținerea organismelor cele mai importante, cari fac viabil Statul?” (Țara N. 15 VII 1932 pg. 4, c. 4).

Corect, sau: ...întreținerea organismelor celor mai importante sau: ...întreținerea celor mai importante organisme. Cum spunem și: În Caucazia, s'au dat lupte pe culmile munților celor (nu cei) mai înalți. Sau: ...pe culmile celor mai înalți munți. După cum articolul cel, cea, cei, cele se află înainte sau după cuvântul de care ține.

Rămâne nedeclinat numai în cazul că e precedat de un nume propriu nedeclinat. D. p. Domnia lui Alexandru cel bun a durat 32 de ani (nu celui). Dar: Domnia Mușeteștilor celor de neam moldovenesc...

Greșeala care se face cu acest articol adjectival (determinativ) — lipsa acordării — o găsim în limbajul uzual și la întrebunțarea pronumelui, atât a celui definit cât și a celui indefinit.

Exemple. „Viața lui A. P... s'a scurs atât de cenușie și tot atât de searbădă ca a atâtor alte milioane de copii...” (Timpul 10 II 1943 p. 3, c. 3).

„Prin actul măreț dela Alba-Iulia s'a vindecat mai întâi o rană a pământului acesta rotund cuprins între Tisa, Dunăre, Nistru și Mare...” (Ardealul-Buc. 30 I 1943 p. 2, c. 1).

Corect: atâtor altor..., pământului acestuia... Cum zicem și: N'ați învățat nimic din pășania atâtor altor semeni de ai voștri (nu: atâtor alți semeni). Datorită acestor și atâtor altor pricini, am ajuns în situația nenorocită în care mă găsesc (nu: atâtor alte pricini).

Tot așa, nu zicem: Fiul femeii aceasta (ci: acesteia) a căzut pe front. Nici: acoperișul palatului acesta (ci: acestuia) a fost ciuruit de gloanțe.

* * *

„Granițele etnice și strămoșești ale României Mare...” spune cineva în Univ. dela 25 I 1943 p. 3, c. 1.

Adjectivul atributiv se acordă în gen, număr și caz cu substantivul determinat printrânsul. Deci, nu: ale României Mare, ci Mari. Cum se zice și: ale României întregite (nu întregită); hotarele Uniunii Sovietice (nu Sovietică); profesorii și studenții Universității Daciei Superioare (nu Superioară) ș. a. m. d.

Din lumea largă

Folosirea pielei de elefant

În apropiere de Darmstadt în Germania există un cimitir ciudat al elefanților. Aci sfârșesc majoritatea dintre elefanții din grădinile zoologice și circuri. Pielea acestor elefanți se tăbăcește și din ea se fabrică fel de fel de obiecte. Tăbăcirea pielei de elefant durează doi ani și uscatul încă un an. Pielea aceasta are atunci grosimea de 5 cm și se întărește într'atâta după prelucrare, încât servește la șlefuirea cuțitelor de oțel. O piele de elefant are în medie circa 10 metri pătrați utili, cântărește 3½ quintale și se folosește la fabricarea acestor „pietre de șlefuit”, foarte apreciate în anumite ramuri ale industriei.

Un început de pomelnic...

Revista „Școala Albei” publică în numărul său 8-10 1942, prin grija d-lui inspector județean Ion Raica, o serie de necrologe sfâșietoare, închinete dascălilor morți pe front.

Sunt 19 stejari fulgerați:

1. Locotenent Toma Ioan, învățător, Galda de jos.
2. Sublocotenent Comăndășescu Petre, învățător, Sânbenedic.
3. Căpitan Nicoară V. Sabin, învățător-director, Craiova.
4. Sergent T. R. Popa Ioan, învățător, Medveș.
5. Sublocotenent Andrei Gheorghe, învățător-director, Isovoarele.
6. Sergent T. R. Dorogan Iosif, învățător-director, Coșlariu.
7. Sergent T. R. Vasinea Emil, învățător, Ocna-Mureșului.
8. Plutonier T. R. Năcaș C. Marin, învățător, Bucium-Poieni.
9. Sublocotenent Cioară V. Traian, învățător-director, Mogoș-Bârlești.
10. Sergent T. R. Drăghilă Ioan, învățător-director, Intregalde.
11. Plutonier T. R. Ghiorleanu Ioan, învățător-director, Fărău.
12. Sergent T. R. Milaciu Ioan, învățător-director, Galtiu.
13. Plutonier T. R. Zăhan Liviu, învățător, Fărău.
14. Sublocotenent Turcu Pamfil, învățător-director, Bărbant.
15. Sublocotenent Georgescu Ioan, învățător, Coșlariu.
16. Plutonier T. R. Ordean Simion, învățător-director, Păcliga.
17. Sublocotenent Meleş Cornel, învățător-director, Valea Dosului.
18. Sublocotenent Cibu Romul, învățător-director, Acmaru.
19. Sublocotenent Timbuș Emil, învățător-director, Meșcreac.

Refugiați, fii ai județului Alba, regețeni și fii ai altor județe vecine, înfrățiți în moarte ca și în viață, toți cei 19 educatori ai școlii românești din Alba, odihnesc în pământ străin.

Eroismul lor trece dincolo de puterile înțelegerii noastre, fiindcă pe lângă înălțătoria jertfă în luptă, el cuprinde o cumplită tragedie asemănătoare cu sguitorul teatru antic, unde eroii sunt conduși de fatalitatea oarbă, ale cărei legi supreme nu-s date muritorilor să fie cuprinse, cu mintea lor mărginită.

Un lucru trebuie însă știut: orice jertfă, oricum și oriunde se face, în curățenia sufletească a victimelor, se va întoarce spre binele poporului și urmașilor celui mort.

Coasa morții a rupt trupurile tinere, dar gândurile lor au rămas întregi acolo, de unde au plecat, dintre copilașii satelor și din mijlocul familiilor lor.

Le știm cu toții.

Acesta este testamentul și porunca lor de dincolo de mormânt.

Glasul morților și gândul curat al viilor, de pe întreg pământul românesc, este azi același: jertfă supremă numai pentru țara și interesele noastre.

Morții nu iartă niciodată pe urmașii lor nevrednici.

Ion Berciu

106 ani de luptă românească are „GAZETA TRANSILVANIEI”

și dobândind la 1907 titlul de „doctor în filosofie” cu specialitatea istorie în temeiul unei teze cu subiectul despre „Contact maghiaro-bulgaro-român” în timpul lui Ludovic de Anjou (Magyar, bolgár, oláh érintkezés Nagy Lajos királlyal. Bölcsészeti doktori értekezés. Bpest, 1907, p. 27). A funcționat scurt timp ca profesor la liceul de stat din Caransebeș (azi liceul Traian Doda), de unde a trecut la liceul din Giurgiu (1910-1916) obținând apoi cu sprijinul lui D. Onciul postul de bibliotecar-jutor la Arhivele Statului din București (1916-1919). La 1919 trecând în Ursu, fostul profesor de istorie universitară din Iași, la Universitatea din Iași, Ilie Minea a fost încredințat cu împlinirea catedrei vacante, iar la 1922 a fost numit titular la catedra de istoria Românilor, rămasă vacantă după moartea lui Alex. D. Xenopol; luând stipele în primire o moștenire din cele ale onorifice.

A reușit să poarte cu vrednicie moștenirea aceasta grea. Dacă lecții-

nile sale de istorie română nu vor fi izbutit să atragă un auditoriu așa de numeros și entuziast, cum fusese cel fermecat de excepționala cumșină a ilustrului său predecesor, în schimb profesorul Ilie Minea a înțeles a-și obișnui studenții cu munca asiduă și migăloasă a documentărilor amănunțite, întemeind astfel la Universitatea din Iași o serioasă școală istorică, din care au putut răsări câțiva cercetători pricepuți ai trecutului românesc. Prezidând de repetate ori comisiunile examenelor de capacitate ale profesorilor secundari, am avut prilej să apreciez temeinicia și siguranța cunoștințelor de amănunt ce aduceau candidații, care urmașera cursurile de istorie română ale profesorului Ilie Minea, participând activ și la exercițiile lui de seminar.

Pentru a-și stimula studenții la lucrări proprii și a le trezi gustul de studii mai adâncite, dela 1925-1940 a publicat la Iași un buletin cu titlul „Cercetări Istorice” în ale cărui volume tipărea, alături de studiile sale, câteva

dintre contribuțiile mai reușite ale studenților săi.

După ce în primăvara anului 1942 s'a înființat la București un Institut de Istorie Națională în legătură cu catedra de Istoria Românilor, nu a întârziat nici profesorul Minea să-și transforme Seminarul în Institut dându-i, în semn de pioasă recunoștință, numele antecesorului său; „Institutul de Istorie Națională A. D. Xenopol”.

*

Alături de activitatea-i didactică și organizatorică, se cuvine să fie amintită măhoasa activitate științifică a lui Ilie Minea. Din seria numeroaselor sale studii istorice apar ca cele mai importante:

1. *Principalele Române și politica orientală a împăratului Sigismund*. București, 1919.

2. *Dintrile Cantemir — Omul-scriitorul — domnitorul*. Iași, 1926 — carte închinată fratelui său Dr. Ioan Minea, fost profesor la Facultatea de Medicină a Universității din Cluj.

3. *Vlad Dracul și vremea sa*. (Iași, 1928) o monografie istorică al cărei subiect i-l propuse „marele măestru al istoriografiei noastre Dimitrie Onciul” — după cum arată în prefața autorul mărturisindu-și regretul profund că „n-o mai poate vedea acela, căruia i-ar fi pricinuit cea mai mare bucurie”.

4. *O inovație juridică a lui Mircea Barnovschi*. Iași, 1932.

5. *Din istoria culturii românești*. Lecții ținute la Universitatea din Iași, 1935.

6. *Istoria Românilor dela moartea lui Ștefan cel Mare până la sfârșitul lui Mihai Viteazul (1504-1601)* lecții ținute la Universitatea din Iași în anii 1932-35; din care n'a apărut însă decât *Partea I. Caiet 1*, mărturisind autorul că „sinteza aceasta poartă pe ceață grăbei, cu care se prepară un curs”, reprezentând „mai mult un manuscris, care va fi dezvoltat și adăos altădată”...

La începutul acestui caiet se găsesc câteva pagini de izbutită sinteză

In umbra unei cruci cu cască

de
ION COLAN

Cei rămași au obligațiuni față de cei duși, cu atât mai mari cu cât unora n'o să le mai strângem mâna niciodată.

La marginea mormintelor patimile tac, ura se distramă, neomenia din lupta vieții moare și ea. Cei ce ne-au lăsat sunt priviți din alte perspective, sunt luminați de alte reflectoare.

În fața gropii deschise, în sfârșit, ne aducem aminte că suntem oameni.

Cu atât mai rău pentru cei ce nu sunt în stare să judece așa.

Colonelul Petrescu D. Tocineanu a căzut. Nu de bătrânețe, nu în accident, nu acasă în patul cald al căminului, nu mângăiat de mâinile tremurătoare ale copiilor lui.

Nici lumânare creștinească la căpătâiu n'a avut cine să-i aprindă, că n'a mai fost vreme.

A căzut la datorie pentru țară. Să vorbim despre o faptă a lui, făcută pentru noi, Brașovenii.

Meritele celor de până la el rămân intacte, după cum nepotrivirea altora cu situațiile în care au fost puși, acum nu o desgropăm. Oamenii, cum spunea cineva, sunt vase cu anumite capacități: 10, 15, 20 litri. Degeaba vrei să torni într'un vas de 10 litri 15, că dă pe afară. De geaba aștepti dela o năcă sea-că, miez dulce.

Casa în care este instalată astăzi Biblioteca „Astrei”, Muzeul, Redacția „Gazetei Transilvaniei” și birourile a fost făcută de Diamand Manole, zestre fetei lui măritată după Dr. G. Baiulescu.

Pe locul acela se ridică, pe vremuri, bastionul curelarilor, unul din cele patru mai mari ce legau zidurile de apărare ale cetății Brașovului.

De săpi în curtea frumosului edificiu, dai de bolovanii și molozul fostului turn.

Aici a trăit Doctorul Baiulescu până nu știm în ce an dinaintea celui-lalt războiu, când iarăși nu știm din ce pricină, — formula aceasta ni se pare mai potrivită — casa a fost cumpărată de fostul comitat al Brașovului, ca să fie locuință fișpanilor de viță nobilă.

După războiu și-a tot schimbat chiriașii, cum se schimbau prefecții. E destul dacă spunem atât, ca să ne dăm seama cât de des într'un an pentru această casă Sft. Dumitru apărea în calendar.

Odată cu reorganizarea „Astrei” sub președinția prof. Axente Banciu, s'a pus și problema unei biblioteci publice și a unui sediu. Ar fi păcat să nu spunem, că pe vremea aceea, 1926—27, „Astra” brașoveană era mai săracă decât lov când a fost încercat de Dumnezeu.

Dar să scurtăm povestea, ca altădată mai pe îndelete să fie spusă.

Destul că ochii tuturor s'au fixat asupra acestei mândre clădiri, când cu, când fără chiriași, că întâmplându-se să mai avem și prefecți brașoveni cu gospodărie legată nu de funcția vremelnică, ci de meseria lor, aceștia refuzau să beneficieze de „locuința în natură”.

Atacul a durat 12 ani și s'a tras muniție de toate calibrele și de toate

armele, până la masivele „Memorii” cu repetiție.

În 12 ani de-abia se obținuse un drept de chiriaș, fără locațiune, e drept, dar cum politicianismul continua să roadă la temelii instituțiilor, „Astra” risca să fie scoasă într'o bună zi în mijlocul Bulevardului Ferdinand de cine știe ce partid plin de înțelegere pentru serviciile electorale aduse de cineva.

Cu această nesiguranță în suflete ne-a surprins epoca anilor 1938—1940. Li zicem epocă, pentru că tare ni s'a părut lungă.

Din activitatea prefectului dela Brașov, în această direcție, nu cunoșc aproape nimic. Va fi făcut rău, va fi făcut bine, Dumnezeu să-l judece și să-l ierte.

Ceva e sigur. Colonelul Tocineanu și-a împărțit toată leafa de prefect altora. Mi-a spus-o în Crimeea, în ziua când ne despărțiam. Independent materialicește, funcția nu-l mai interesa sub acest raport. Iar în ceea ce privește titlul, avăsese și mai mari. Mult mai mari.

Îndrăgostit de carte, bibliofil de-o rară pricepere, iubind arta — cine l-a fost în casă și-a dat seama de asta — vioara i-a fost tovarășe nedespărțită până și pe front. Auzindu-l cântând acolo, în serile dela Kessy, îți venea să spui, alături de poetul Lesnea:

Ce caută oare un cântec de leagăn,
Un cântec de leagăn, pe câmpul de luptă...?

Iar acum să terminăm.

Colonelul Tocineanu, ca prefect, în mai puțin de o lună, cu un interes și entuziasm ce mărturisim o anumită construcție a sufletului și personalității lui culturale, a făcut să se treacă în proprietatea „Astrei” Brașov casa din B-dul Regele Ferdinand nr. 12, casa de zestre a fetei lui Diamand Manole.

Ce nu se putuse în 12 ani, a făcut col. Tocineanu în 30 de zile, alergând pe la Ministere, făcând lungi anticamere, pierzând timp prețios, argumentând cald și convingător la cei mai mari că numai așa e bine cum propune el.

Era așa de fericit când actul a fost gata!

Da, știm, dacă n'o făcea el, o făcea altul. E veșnicul zămbet plin de acid al celor întârzițați cu fapta care să le rămână.

Deocamdată Prefectura județului Brașov, prin colonelul Tocineanu, căzut pentru patrie pe șoseaua dintre Abinskata și Krimscaja caucaziană, au făcut fapta.

Plecându-ne genunchii la umbra unei cruci străjuite de o cască, o reamintim contemporanilor, muștrare pentru unii, îndemn pentru alții.

Abonaților

le aducem aminte că nu trăim
din subvenții.

Notele și însemnările lui ar fi de dorit să încapă în mâna unui urmaș înțelegător care, izbutind să le închege în studii publicabile, să nu uite a face cuvenita pomenire și despre îndelungata muncă fără preget a celui ce le-a adunat.

În numele membrilor „Institutului de Istorie Națională din Cluj-Sibiu” și al Secțiunii Istorice a „Asociațiunii” cred că sunt în asentimentul D-V. al tuturor, d-lor colegi, rostind celui smuls, în chip așa de neașteptat, din brazda laborioaselor sale cercetări în domeniul trecutului românesc, cuvântul consacrat prin datina ei milenară:

Să-i fie iărâna ușoară!

Educația religioasă a studențimii noastre

de Prof. I. MATEI

În cadrul problemei generale a educației studențimii noastre, ce trebuie să stea pe primul plan al preocupărilor profesionale, fiindcă ne o împune atât conștiința răspunderilor de îndrumători ai ei, cât și dispozițiile exprese ale legii universitare din 1942 (Art. 52 și art. 134) — un loc de căpetenie îi revine educației religioase.

Aceasta pentru o serie de considerațiuni, ce nu pot scăpa niciunei gândiri serioase.

Mai întâi, pentru că în concepția unanimă a popoarelor culte, menirea școlii — de orice grad și categorie — este formarea personalității. Geniul lui Goethe a exprimat-o în versurile celebre:

Höchster Glück der Menschlichkeit
Ist nur die Persönlichkeit.

În al doilea rând, pedagogia clasică a stabilit de mult și fără puțință de controversă, că prin noțiunea de „personalitate” se înțelege în sens ideal un caracter religios-moral.

3. În al treilea rând faptul istoric, că suntem un popor creștin, cu o vechime aproape bimilenară, care și-a găsit scutul existenței și al dezvoltării lui, în simbolul crucii, ne obligă să mergem pe același drum salvator al vieții noastre etnice: trăirea cu Hristos. De aceea unul din marii dascăli ai neamului a știut formula aforismului înțelept: „nu poți fi bun Român, fără a fi bun creștin” (S. Mehedintzi).

Cu toate acestea, o socotintă greșită, lansată de spirite prezumțioase dela periferia științei, a încercat să acrediteze și în societatea românească lozinca inutilității credinței religioase între zidurile Universităților, unde trebuie să domine majestatea exclusivă a științificului.

Dar s'a demonstrat că, omul, prin natura lui, tinde neconștient către ideal, care se găsește dincolo de sfera faptelor sensibile; că desfinul nostru însuși în lume nu poate fi lămurit decât ridicându-ne peste hotarul științelor pozitive, ce lasă nedeslegată esența ultimă a realității cosmice. Astfel nevoia de ideal — spune un filosof — implică nevoia de metafizică.

Cum avânturile către ideal sunt caracteristica esențială a tinereții, nu încapă niciun dubiu, că speculațiile metafizice, sub forma lor cea mai desăvârșită, aceea a credinței religioase-creștine, trebuie să-și găsească un loc larg în viața studențimii noastre.

Să constatăm cu regret, că Universitățile noastre, urmând exemplele din Apus, nu s'au simțit obligate să se ocupe de problema educației religioase a tineretului. Ele vedeau o antinomie hotărâtă între credința religioasă și știința profană, socotindu-se destinate pe de-a ntregul numai celei din urmă. Grija de suflet, pe plan religios, li se părea o chestiune străină de ele poate chiar anticvată în raport cu postulatele civilizației moderne.

Câtă eroare era în această atitudine, a dovedit-o de curând lu-

minatul filosof Ion Petrovici, care în discursul său dela deschiderea sesiunii Sf. Sinod din luna Noemvrie a. tr. a făcut câteva precizuni de extremă însemnătate, ce merită să fie popularizate. Dânsul spune:

„Declar că am fost și sunt profund convins de valoarea credinței religioase pentru individ și de importanța bisericii în viața Statului românesc”.

Și pentru a demonstra cât mai convingător adevărul acestei teze, vine cu o spovedanie personală din cele mai impresionante. D-sa declară:

„N'am crezut și nu cred nici astăzi în vreo incompatibilitate între credința religioasă și cugetarea liberă. Dacă ar fi să mă raportez la cazul meu personal, ar trebui să spun dimpotrivă, că am crezut mai mult, pe măsură ce am cugetat mai mult.”

Eu personal sunt o exemplificare vie a unei maxime a unui filosof din occident, care a zis că „cerul nu există decât pentru oamenii care gândesc”.

Din această destăinuire, autorul trage concluzia logică a valorii sociale netăguite pe care o reprezintă religia creștină, când încheie:

„Tot așa sunt încredințați, că uitarea religiei conduce la uitarea tuturor datorilor, după cum socotesc și invers, anume că cine-și uită datorile și marile comandamente morale, acela poate să facă oricâte cruci evlavioase, nu crede sincer în Dumnezeu”.

Așadar învățatul profesor care de aproape patru decenii ilustrează cu talent și rodnicie, o catedră universitară, înțelege să mărturisească, plin de convingere și cu toată conștiința răspunderii de Ministru al Culturii Naționale, importanța credinței religioase în domeniul educației individuale și a națiunii.

De sigur că vorbind de credința religioasă, nu ne-o putem imagina separată de Biserică, instituția căreia îi revine, prin drept divin, misiunea de a păzi și propovădui între oameni această supremă valoare spirituală, cu al cărei ajutor se formează personalitatea umană.

Ce a însemnat Biserică în evoluția neamului românesc o știm cu toții. Contribuția ei a fost uriașă, în deosebi când ne gândim la provinciile, care au fost condamnate să trăiască veacuri de-a rândul sub cer întunecat de stăpâniri dușmane.

Să li încetat oare această înaltă chemare a ei? Să-și fi istovit cumva izvoarele acelor puteri miraculoase, care au făcut din ea cea mai vie și mai fecundă realitate a vieții românești de pretutindeni? Numai orbii congenitali pot nega existența luminii pe pământ! Biserică este azi — întocmai cum a fost ieri și va fi mâine — instituția, care — după o caracterizare a lui Ion Petrovici — „își înfige ră-

Continuare în pag. 4-a col. 2-3 jos

istorică, lucru de altfel puțin obișnuit în publicațiunile lui Ilie Minea. Fiind el pasionat în covârșitoare măsură de cercetarea amănuntelor, rareori își putea lua răgaz să arunce priviri sintetice mai stăruitoare asupra vre-unei epoci sau personalități de dimensiuni mai vaste. Dar fiecare din lucrările sale este călăuzită de tendința unei cât mai amănunțite documentări, întemeiate pe informațiune felurită, bogată și multilaterală. Dacă moartea nu i-ar fi curmat așa de repede firul vieții, Ilie Minea ar fost încântat să poată proceda și la opera de sinteză, menită să-i incununeze strădania închinată timp de patru decenii obositoarelor cercetări de amănunte.

Ziua Domnului

Vino după mine!

Sf. Ioan I; 43

Isus, voind să plece în Galileea, întâlnește pe Filip și îi zice: „vino după mine”, iar acesta urmează Lui, ne spune cuvântul evanghelic de astăzi.

Cât belșug de iubire în această chemare. Este chemarea la treapta înaltă a apostoliei, care să cucerească lumea întreagă cu armele iubirii.

Cine este în stare să se împotrivească chemărilor dulci ale iubirii lui Hristos? Și aceasta cu atât mai vărtos azi cu cât știm că pretutindeni se varsă siroaie de lacrimi ce curg neîncetat din lipsa aceluși simțământ de jale necuprinsă, care este adânc și tainic ascuns în inimile noastre.

Vine Isus și ne chiamă pe toți prin jertfa Sa, ca să înfăptuiască legătura de tată și fiu, între Dumnezeu și omenirea pierdută.

Acest adevăr, de care are lipsă biata inimă omenească și după care strigă ziua și noaptea, ni-l dă Isus.

El ne chiamă. Ne ia cu iubire de mână și ne scoate la lumină ca să înțelegem adâncul înțelepciunii dumnezeiești. Oare în aceste zile grele, în care viețuim, n'avem noi lipsă de mâna lui Hristos? Iar dacă știm aceasta pentru ce ne ascundem de glasul chemării Sale? Pentru ce să nu ne împărtășim și noi de fericirea Domnului pe care o au numai oamenii și îngerii în cer.

Dacă aceste cuvinte ale Mântuitorului au știut să se așeze și în pieptul sălbaticilor și al mâncătorilor de oameni, prin puterea Cuvântului, de ce n'ar găsi răsunet și în inimile noastre, căci Cuvântul este arma și puterea biruitoare a Domnului.

El aduce o împărăție a dragostei, a păcii și a adevărului. Care este puterea acestei împărății? Este cea pe care ne-o trimite Tatăl, să credem cuvintele Lui și să viețuim sub ocrotirea lor în lumea de aci.

Hotarele acestei împărății se întind în lumea aceasta, dar nu sunt din lumea aceasta. Ele merg până unde pătrunde răsunetul evangheliei și găsește primire. Pornește din zărilor veșniciei și merge în adâncurile viitoare ale veșniciei.

Moștenitorii acestei împărății sunt cei care o răpesc cu puterea credinței și a pocăinței.

Deosebiri de rang? Cel ce se umilește acela va fi cel mai mare în această împărăție.

Iată unde ne chiamă glasul bun și cald ce se aude neconținut de două mii de ani.

Deschide azul sufletului în fața evlaviei cuvintelor sfinte și sfărâmă gândul tulburător ce te leagă numai de pământ cu lanțul nepăsării.

Increde-te în înțelepciunea cerului, a cărui putere este așezată peste mințile omului. Bunătatea cerească este însă așa de aproape de noi încât ea ne dă totul și varsă în inimile noastre întregul ei belșug de daruri.

Dar noi suntem incurcați în mărăcinii necredinței și ne sbatem în mreaja răutății.

Milostivul Hristos trece peste purtarea noastră și ne chiamă blând: „veniți, veniți, veniți după Mine”.

Să ne ridicăm peste sgomotul armelor acestei lumi pentru a înghinția alături de Isus.

Să urcăm în hotarele Lui pentru a ne face fiecare închinător al cuvintelor Sale, un apostol.

Nu mai așa se vor rușina vrășmașii, va veni lumina cea ascunsă și se vor zidi inimile șovăitoare.

Biruința va lumina țărâna trupului nostru, înfăptuindu-se cea desăvârșire din urmă, în hotarele căreia nu va mai fi de lipsă să se spună decât: „Vino și vezi”.

Pr. Nic. Bârsan

Constipația

(Incuiera)

de Dr. Valeriu Sînghe

Constipația, sau incuiera, cum îi se zice în popor, este o boală, așa zicând, celebră, prin universalitatea ei. Nu cred să existe om de pe întreaga suprafață a globului, care să nu fi suferit de constipație. Constipația ne urmărește din epoca noastră de copii sugari până la adânci bătrânețe. Fabricile de medicamente trebuie să fie, judecând prin prisma intereselor lor comerciale, recunoscătoare acestei boli, ea fiind foarte frecventă și ca o consecință, cantitatea și varietatea purgativelor fiind incomensurabilă. Pentru preocupările neplăcute zilnice pe care le cauzează omului, constipația a fost aleasă ca termen de comparație pentru a caracteriza pe cei greoi în inițiative și acțiunile lor, despre care noi, Românii, spunem că sunt constipați.

Constipația este o boală care se caracterizează prin aceea, că cei care suferă de ea, nu pot avea zilnic scaun și când îl au la 2—3 și chiar cinci zile, el este dur, uneori aproape ca piatra. Se cunosc însă și cazuri de persoane obișnuite să nu aibă scaun decât la 3—4 zile și care totuși sunt sănătoase.

Cauzele constipației sunt foarte multe și variate. În primul rând vom cita alimentația defectuoasă, compusă din prea multă carne și ouă. Din contră, regimul vegetarian, din cauza bogăției în celuloză, produce scaune regulate. Raritatea scaunelor la carnivore și frecvența și abundența lor la ierbivore, sunt fapte bine cunoscute. Este edificator să observi ce eforturi face un câine (carnivor) spre a avea scaun și ce consistență are scaunul acestuia și cu câtă ușurință își evacuează intestinul o vacă (ierbivora).

În anumite boli ale stomacului, intestinului și ficatului, deseori survine constipația din cauza turburării secreției sucurilor stomacale și ale ficatului.

Uneori cauzele constipației se datoresc unor obstacole mecanice, cum ar fi: corpi străini în intestin, obstrucție intestinală, tumori, stricturi (stenoze) ale intestinului, tumori abdominale, strangulări herniare, deviații ale uterului (altrui) etc.

Alteori constipația poate fi datorită turburării în sensibilitatea și motricitatea (mişcările) intestinului, care duc la o lenevie a intestinului, acesta ne mai fiind în stare să-și evacueze conținutul. Astfel de cazuri survin cu deosebire la bolnavii febrili (cu temperatură înaltă), la anumite boli nervoase, la convalescenți, la bătrâni, la persoanele care duc o viață sedentară, la nevropați, la alcoolici, la cei care, fiind prea aglomerați de muncă lor zilnică, rezistă necesității de a avea scaun.

Cei care suferă de constipație au de obicei limba încărcată, albă, lipsă de poftă de mâncare, dureri de cap, amețeli, fermentații intestinale cu abundență de gaze, care produc turburări în respirație prin apăsare asupra diafragmului și inimii, colici (dureri) intestinale și gastrice etc.

Constipația poate fi cauză de hemoroizi (trânji), vărsături, hernii, hemoragii cerebrale, turburări în menstruație etc.

De obicei constipații sunt nervoși, supărăcioși, iritabili, nevropați,

Continuarea din pagina 3 a
dăcinile în transcendent și prin postulatele ei fundamentale, este oglindirea cea mai directă, cea mai nealterată a divinității însăși. Biserica este mai calificată ca oricine să apropie, să grăbească realizarea acelor idealuri, care scântiează în zări îndepărtate (cf. conferința „Biserica și pacea” în vol. Biserica și problemele sociale p. 253—266). Cu alte cuvinte, departe

veșnic preocupați de boala lor. Se citează cazul unuia, care preocupat zilnic în conștiință și subconștiință de constipația de care suferea, pe adresa de pe plicul unei scrisori comerciale în loc de Korsettenhaus (casă de corsete) a scris Closettenhaus (casă de closete). Ne putem închipui cu ce sentimente a fost primită această scrisoare de casa respectivă și ce păreri și-o fi făcut despre autorul ei, care, sărmanul, era nevinovat.

Starea sănătății celor constipați și mai ales a celor care suferă de timp îndelungat de această boală, o caracterizează mai bine lamentările bolnavilor, pe care deseori i-auzi spunând: ce n'as da să am și eu un scaun regulat.

Tratamentul constipației este chestie de educație igienică. Cel mai recomandabil lucru pentru a combate constipația este să ne obișnuim să mergem zilnic la scaun, pe cât posibil la aceeași oră și de preferință dimineața, chiar și dacă nu simțim nevoia. Cei care au copii, să-și obișnuiască în sensul de mai sus. Prin acest sistem scaunele devin regulate, așa încât le avem zilnic și la aceeași oră.

Regimul alimentar joacă un rol covârșitor în prevenirea și tratamentul constipației. Cum am mai amintit mai sus, regimul cu prea multe azoaze (carne, ouă) duce la constipație, din contră regimul vegetarian o combate. Sfătuim deci pe cei care suferă de constipație, sau sunt predispuși la aceasta, să adopte un regim cu carne mai puțină, preferând carnea albă.

Recomandăm legumele verzi, fructele crude coapte (ajunse la maturare), portocale, mere, smochine, struguri, prune, compoturi, miere. Se va bea dimineața pe nemâncate un pahar de apă rece.

Apele minerale recomandabile sunt cele de: Băilești, Carlsbad, Châtel-Guyon, Vichy, Vals etc.

Uneori cu tot regimul de mai sus constipația persistă. Atunci recurgem la medicamente laxative, purgative și clisme.

Clisma constă în introducerea prin anus în intestin a unei cantități de apă caldă, circa 1/2—1/3 kgr., în care am pus puțin untdelemn sau glicerină. Pentru clismă avem nevoie de un irigator, un tub de cauciuc și o canulă.

Medicamentele purgative, sau laxative, care se iau intern, se găsesc în comerț sub nenumărate denumiri, care însă toate au la bază aceleași substanțe: cascara, revent, podofilina, mană, sevă, scamonca, calomel, rubarbă etc. Uleiul de ricin este des întrebuințat, deasemenea uleiul de parafină.

Medicamentele de mai sus se pot administra și sub formă de supozitorii (săpunele).

La copii se prescrie de obicei supozitorii cu unt de cocos sau cu săpun, sau clisme cu ceai de mușețel.

În cazurile rebele, pe lângă cele de mai sus, se mai face hidroterapie, masaj abdominal, și curenți electrice aplicați pe abdomen.

În cazurile unde constipația ține de o boală oarecare, vom trata boala respectivă, iar în constipațiile datorite obstacolelor mecanice, vom îndepărta obstacolele prin intervenție chirurgicală.

de a fi demodată sau perimată, Biserica este așezământul unic de actualitate permanentă în sbuciumul istoric neîntrerupt al neamurilor. De ce? Pentru că ea este veșnic nouă, prin acel minunat tezaur ceresc, conținut în religia creștină, despre care tot Ion Petrovici zice că „este afirmația anticipată, mult anticipată, a marilor realizări viitoare ale omenirii”.

Națiune generoasă

de Gh. Dragoș

— Continuare din pag. 1-a —

anterioară anului 1918. Statistica improprietărilor, instituțiilor periodice sau neperiodice, etc. etc., este convingătoare în această privință pentru omenii de bună credință.

Dacă generozității noastre s'a răspuns în mod repetat cu ură, acest fapt nu trădează inferioritatea noastră morală și intelectuală, ci constituie mai degrabă un stimulent puternic pentru națiunea română de a-și organiza în viitor consumarea generozității în primul rând pentru realizarea propriei sale fericiri.

Dacă în trecut avântul nostru spre fericire proprie a fost atât de des surgrumtat de alte popoare, în viitor trebuie să fim stăpâniți și călăuziți de conștiința că, pentru a putea fi în măsură să participăm la progresul omenirii cu toată bogăția minții și sufletului nostru trebuie să ne cheltuim energiile în mod exclusiv pentru fâurirea propriului nostru destin.

Prea am fost o națiune generoasă în trecut și prea puțin răsunet a găsit generozitatea românească în sufletul altor neamuri.

De sigur că, precum în interiorul unei națiuni, tot așa și în interiorul comunității națiunilor trebuie să existe o solidaritate perfectă. Dar, nu numai o solidaritate în ceea ce privește obligațiile, ci și în ceea ce privește drepturile. Cu alte cuvinte, nu o manifestare unilaterală de generozitate, ci o manifestare reciprocă și generală.

Pe vechiul drum

de I. Bozdog

Continuare din pag. 1-a

descătușării unui neam vrednic, loial și îndelung răbdător.

S'a ales atunci calea lungă și spinosă a luminării prin scris, întemeinduse cel dintâi organ de publicitate, care trebuia să pună cu toată temeinicia și cu toată dârzenia marea problemă a dreptății neamului.

Curajul cu care au fost înfruntate piedecile întâmpinate chiar în jurul fondării Gazetei, ca și asprele măsuri de control ale scrisului, au imprimat caracterul de încredere și seriozitate noului mijloc de afirmare românească.

Ea a devenit în curând altarul pe care se întreceau să-și aducă prinosul de jertfă cei mai aleși fii ai neamului.

Din frământările și aspirațiile acestor gânditori „Gazeta Transilvaniei” a știut să țese pânza idealului în care s'a investit în întreg neamul și pentru a cărui curățenie s'au jertfit apoi atâtea energii și vieți până la îndeplinirea lui totală din 1918.

În clipele când, modești urmași ai marilor luminători ai destinului neamului, trecem pragul celui de al 106-lea an, gândul nostru este pironit spre țelul fixat și spre triumful câștigat prin lupta înaintașilor noștri.

Nu vom cunoaște o clipă de răgaz și nu ne vom permite nicio ezitare până la reîntregirea acestui sfânt ideal.

Conferință

Societatea ortodoxă națională a Femeilor Române Filiala Brașov anunță conferința d-lui Al. Lascarov-Moldovanu care va vorbi despre: „Războiul și credința” Duminecă 14 Martie (Dumineca Ortodoxiei) la 11.30 a. m. în sala festivă a Liceului de fete Principesa Elena. Taxa de intrare benevolă. După conferință se va face premiarea elevelor care s'au distins la concursul de religie din 4 Februarie a. c.

Economice

Protejiți plantațiile de păduri

Cruțați plantațiile, ce se fac cu destulă trudă și bani mulți pentru refacerea pădurilor și pentru ameliorarea, prin împăduriri — a terenurilor degradate.

Printre cauzele cele mai importante ale degradării solului și arboretelor sunt de sigur: pășunatul și despadurirea, ale căror urmări apar sub formă de: eroțiuni, ogașe, torenți, surpări și alunecări de coaste întregi, care au fost pleșuvite prin distrugerea invelișului vegetal.

Materialele țărte pe ape, — bolovanii și pământul măcinat — împotmolesc terenurile fertile ale șesurilor, ridică albia râurilor ce se varsă, mai ales cu prilejul ploilor și al topirii zăpezii în primăvară și distrug căile de comunicație, poduri, ogoare și avutul țărănilor muncitori.

Pășunatul împiedică regenerarea pădurii, atât prin distrugerea puieților plantați, sau răsădiți din sămânță, ce sunt roși sau zdreliți de vite, cât și prin bătătorirea pământului ce nu mai este bun pentru prinderea puieților și lesvoltarea arboretului sănătos de viitor.

Cresterea vitelor se poate face mai prin buna folosire a pășunilor existente, prin cultura plantelor de nutreț, ținerea la grajd și îmbunătățirea rasei vitelor după regiuni.

Numărul vitelor va fi potrivit după puterea și capacitatea de hrană a terenului și protejarea lui prin ochiuri sau benzi de arbori.

Statul face mari sacrificii bănești pre a reda producției — prin împădurire — terenurile degradate și pentru refacerea pădurilor.

De aceea, lucrările ce se fac în acest scop cu banul public trebuiesc părate și îngrijite de toată lumea.

D-l Mareșal Ion Antonescu, Conducătorul Statului, a văzut pe teritoriul comunei Comarnic, între Posada și Inaia, un cârd de vite ce pășunau în oie prin pădurea Răzoarele, distrugând merele plantații de molid făcute pe oastă și destinate să aperse de năruirea pământului șoseaua asfaltată.

Ministerul Agriculturii și Domeniilor a făcut cercetări și a stabilit că vitele aflate în acea plantație aparțineau locuitorilor comunei Posada.

Pentru înlăturarea pagubelor produse și pentru pedepsirea celor vinovați, s'au luat măsuri să se execute:

1. Replantarea puieților distruși, participare obligatorie la muncă a proprietarilor vitelor care prin pășunat distruseseră puieții.

2. Să fie deferiți judecării proprietarii vitelor respective.

3. Drumul de trecere al vitelor pășune să fie separat prin garduri de restul pădurii și mai ales al plantației.

Raportându-se Președenției Conducătorului de Miniștri asupra măsurilor luate, s'a dispus:

1. Locuitorii ai căror vite au distrus puieții să fie amendați cu de 20 de ori valoarea puieților;

2. Amenda să se încaseze imediat, astfel să se conștate vitele;

3. Această pedeapsă este în plus față de aceea ce o va pronunța justiția.

Pedepsirea locuitorilor comunei Posada, firește numai a proprietarilor vitelor care au distrus plantația de molid ce împlinea și rolul de susținere a coastei, fiind astfel C. F. R. și șeaua de surparea malului și de gube, trebuie să servească tuturor de lecție, spre a stăvili călcarea legilor și dispozițiilor de oprire a pășunatului păduri și mai ales a plantațiilor.

Pășunatul în păduri, în afara prevederilor legii, fiind cu desăvârșire interzis pe viitor, proprietarii vitelor se vor îngrijii să-și asigure din timp hrana bestioară, asigurând și cultivând terenurile necesare fără a mai răvni spre păduri.

Extensiunea Academică

„Din cerceririle științei moderne“.

Benzina sintetică

Conferința d-lui Dr. Ionel Tanislau

Săptămână de săptămână, Extensiunea Academică a profesorilor dela Academia Comercială a Ardealului, din Cluj-Brașov, continuă rodnică activitate științifică și culturală, prin conferințele organizate în sala festivă a liceului „Andrei Șaguna” din Brașov, tratând probleme de actualitate cu caracter științific, economic sau social.

Sămbătă 6 Martie crt. a conferințat d-l Ionel Tanislau despre „Benzina Sintetică” una din cercetările științei moderne.

D-sa începe prin a arăta imensele servicii aduse omenirii de către chimie prin descoperirile importante în medicină, punându-l la dispoziție, aproape zilnic, noi mijloace în lupta nobilă dusă pentru ușurarea suferințelor umane și în domeniul aplicațiilor industriale, unde chimia modernă joacă un rol covârșitor, mai ales în situații excepționale cum sunt acelea de conflagrații internaționale.

Conferințarul începe prin a face un amplu și documentat istoric al petrolului precum și a primelor exploatați sistematice, țara noastră fiind una dintre cele mai vechi țări producătoare de petrol industrial, rafinării construite în 1856 la Ploiești, fiind prima din lume.

Petrolul, spune d-sa, astăzi este nervul mișcării și al energiei atât în timp de pace, cât mai ales în timp de război. Transporturile pe uscat, pe apă și în aer, sunt imposibile fără motorină și benzină. Armatele moderne toate s'au motorizat, tancurile și avioanele s'au înmulțit enorm, muniția se fabrică în uzine care consumă petrol. Deosebită și celelalte produse necesare ducerii războiului ca: oțelul, metalele celelalte, armamentul, hrana și îmbrăcămintea, toate sunt strâns legate de combustibilul lichid.

Această sursă de energie nu este însă inepuizabilă. Nevoile mereu crescând ale consumului, au făcut însă, mai întâi pe oamenii de știință, apoi și pe bărbații de stat responsabili, să studieze problema foarte îngrijorătoare a rezervelor de petrol. Cunoscându-se că aceste rezerve nu sunt nelimitate, ci tocmai din contră, că în cel mult câteva decenii toate regiunile petrolifere vor secătui, o gravă problemă începea să preocupe diferitele cercuri conducătoare.

Totalul rezervelor mondiale de petrol în 1920 erau de 7150 milioane tone față de o producție de 143 milioane tone în același an. După aceste aprecieri urma ca rezervele mondiale de petrol să fie epuizate în cea 43 de ani, adică după 1963.

După un interval de timp omenirea

va fi pusă în fața celei mai grave crize: lipsa totală de petrol, care ar avea drept urmare imediată, paralizarea întregii activități economice mondiale. Căci dacă la un moment dat nu ar mai exista petrol, n'ar stagna numai traficul și toate mașinile ci s'ar produce și o catastrofă financiară de proporții incalculabile.

Nu este deci de mirare, dacă grija de istovire a zăcămintelor naturale, precum și teama de izolare în caz de război a țărilor lipsite de petrol, a făcut să se nască ideea de a fabrica pe cale sintetică, prin procedee industriale rentabile, combustibili lichizi din materii prime care se găseau din belșug.

D-l Dr. Tanislau dă ample explicații științifice asupra acestor procedee și asupra unui procedeu mai nou, reușind a forma publicului auditor o înțelegere clară și precisă a acestor minunate realizări ale științei.

Odată ce ideea benzinei sintetice a început a fi realizată, cercetătorii din diferite țări s'au grăbit să caute noi procedee corespunzătoare economiei naționale respective.

Germania reușește să producă o cantitate de benzină sintetică care să acopere aproape în întregime consumul intern în vremuri normale.

Celelalte țări nu au rămas indiferente. Sesizate de importanța acestei descoperiri au început construcția de uzine care să le asigure rezervele de combustibili sintetici, necesari în caz de epuizare a celor naturali.

Și în țara noastră s'au făcut primele studii de către o comisie de specialiști de sub președinția d-lui prof. N. Danăilă dela Politehnica din București, pentru instalarea unor uzine în Valea Jiului și la Doicești în Muntenia, cu o capacitate inițială de 50 000 tone anual, în vederea compensării scăderii continue observată la produsele de petrol ale României.

Isbucnirea războiului din 1939 a împiedicat însă această realizare.

„În felul acesta s'a reușit a se pune capăt unei risipe enorme de calorii ridicându-se randamentul util al cărbunelui dela 15% cât reprezenta arderea cărbunilor, la 85—90% cât se obține atunci când aceștia sunt transformați în benzină sintetică. Dar pe lângă această uriașă economisire a capitalului energetic pus la dispoziție de pământ, benzina sintetică venia ca un balsam liniștitor ce avea să pună capăt serioasei îngrijorări, că nu peste mult timp lumea va fi lipsită de nervul vital indispensabil punerii în mișcare a întregii economii mondiale“.

Nellu Cristian

Conferințele pentru muncitori

organizate de

Asociațiunea culturală „Astra” și Muncă și Lumină

La 14. III. 1943 D-l I. Gârbacea, Profesor univ.: Prețurile pieții și motivele fluctuațiilor.

Filme culturale.

Jurnal sonor, Lupta pentru pâine (380 m.) Recolta germană în conserve (330 m.)

La 21. III. 1943 D-l Dr. Suciu Valentin: Rostul și importanța asigurărilor sociale.

Jurnal sonor, Atelierele germane (500 m.) Expoziția din München 306 m. 1931.

La 28. III. 1943 D-l Dr. Colbazi Emil medic: Apărarea contra bolilor venerice.

Jurnal sonor, Sănătatea nu este ceva întâmplător (353 m.) Lumină, mai multă lumină (557 m.)

La 4. IV. 1943 D-l Dr. Căltman Nicolae: Gospodăria model a muncitorului și sănătatea lui.

Jurnal sonor, Copiii noștri, viitorul nostru, (384 m.) Tineretul muncește. (591 m.)

Familia Dr. Ioan Bran-Lemeny invită și anunță pe toate rudele, prietenii și cunoscuții, că duminică în 14 Martie, ora 11 a. m., se va oficia în biserică ort. română din Brașov vechiul parastasul de 6 ani dela trecerea spre cele eterne a iubitei și neuitatei lor fiice *Doina*, fostă elevă distinsă în cl. VI-a a Liceului Principesa Elena din localitate.

Primăria Municipiului Brașov.

No. 4580 943

Serv. Silvic

Publicațiune

Necesitățile de lemne de foc scăzând în urma urcării temperaturii și aprovizionării populației, se anulează restricțiunile din publicația noastră Nr. 42.501 din 3 Decembrie 1943, rămânând în vigoare dispozițiunile din ordonanța noastră No. 68 din 6 Noembrie 1942.

Brașov, la 2 Martie 1943.

Primar,

Dr. N. G. V. Gologan

Secretar general,
Dr. St. Popovici

Seful Serv. silvic,
Ing. Inspector G-ral silvic:
C. Moarcă

Judecătoria Rurală Rupea, secția c. f.

Nr. G. 2379 1942

Extract din publicațiunea de licitație

Se vor vinde prin licitație publică în favoarea următorului Traian Comșa din Rupea, mobilile sechestrate la 9 Decembrie 1942 în valoare de Lei 20.000, și anume o mașină de cusut, o toaletă, un pat, o portieră și 2 dulapuri, în ziua de 20 Martie 1943 ora 9, la fața locului în comuna Rupea-Gară.

Vânzarea se face cu bani gata, eventual și sub prețul de estimare.
Rupea, la 26 Februarie 1943.

Delegat judecătoresc,
Gheorghe Borcoman

De vânzare o casă în comuna Satulung pe strada Principală, compusă din patru camere și bucătărie, pivniță și grădina cu pomi fructiferi, apă în curte și instalație electrică.

Informații la Biroul Tipografiei „Astra”, Str. Lungă No. 1.

Funcționar priceput și des-toinic, nemobilizabil, licențiat al Academiei Comerciale, având la bază liceul Comercială caută Fabrica de Hârtie „LETEA” Zărnești jud. Brașov pentru un post de viitor.

Ofertă și copii de pe acte la Direcțiunea Fabricii.

Caut stăpân milos pentru doi câni șorecari ne-veritabili dar buni și credincioși.

De vânzare 1 garnitură de sa-lon baroc și un pian Bösendorfer. — Fântâna Roșie No. 5 et. I. (lângă Șaguna).

Tipografia „Astra” Brașov caută

Legători români

a se adresa la Biroul Tipografiei Brașov Strada Lungă No. 1

Informațiuni

Abonamente de sprijin

Regia Intreprinderilor Municipale Brașov	Lei	2000
Banca Românească Brașov		1000
Societatea de Telefoane Buc.		3000
Dr. Ioan Soiu Râșnov		1000
Dr. Ioan Pop Alba-Iulia		800
D-na Zina și Prof. G. Moroianu în amintirea unei prietene		
Reveicuța Dr. Ion Mînea		1500

Carierul Bibliotecii „Astra”

Delegații Căminurilor Culturale care au primit deja bibliotecii sunt rugați să treacă pe la sediul Despărțământului județean pentru a-și ridica și suplimentul de 27 volume.

Inchiderea școlii practice dela Stupini

Sub conducerea d-lui medic primar al municipiului Dr. Uplu Ștefan a funcționat o școală practică pentru femeile din Stupini.

La terminarea acestor cursuri s'a aranjat o serbare de către conducerea școlii în ziua de 10 Martie.

La serbarea de închidere au luat parte d-nii Dr. U. Ștefan și Dr. N. Căliman, președintele desp. jud. „Astra”.

Conferințele Ligii Culturale secția Brașov

Secția din Brașov a Ligii Culturale continuă, în fiecare duminică dimineața dela orele 11.50, în sala festivă a liceului „Dr. I. Meșotă” seria de conferințe cu subiect național.

Duminică 14 Martie c., va vorbi d-l C. D. Dimitriu fost ministru, despre „Dreptul la vleață ai micilor națiuni”.

În duminicile următoare vor vorbi d-nii Mihail Sadoveanu, Nichifor Crainic, Pavel Roșca și I. Gărbacea.

Conferința de deschidere a ținut-o, la 7 Martie, în fața unui ales și entuziast auditoriu, d-l prof. univ. I. V. Gruia, fost ministru de justiție, despre „Mihail Kogălniceanu — expresia realităților românești”.

Conferințele Extensiunii Academice

În seria conferințelor de sub auspiciile Extensiunii Academice Cluj-Brașov, va vorbi sâmbătă, 13 Martie ora 5 d. a în sala festivă a liceului Andrei Șaguna d-na profesoară Eliza Constanțescu Bagdat despre *Providențialismul în istorie*. Intrarea liberă.

Compania de reviste „Cărbuș”

Marti și miercuri — 16 și 17 Martie a. c. — sub conducerea d-lui C. Tănase se vor da câte două reprezentațiuni, matineu și seara, cu celebra revistă „Avanti Tănase”. Revista a avut mare succes în capitală. Spectacolele în sala teatrului „Astra”.

Conferințele Frăției Ortodoxe Române

Despărțământul Frăției ortodoxe române (F. O. R.) din Brașov, urmând unei frumoase tradiții, organizează în postul Paștilor, un ciclu de 6 conferințe religioase.

Conferințele vor avea loc în fiecare duminică la ora 11.30 a. m. în sala festivă a Liceului „Andrei Șaguna” și vor fi încadrate într-un program artistic coral al societății Sf. Gheorghe.

Duminică, 14 Martie, va vorbi d. prof. I. Mateiu președintele general al FOR-ului, dezvoltând subiectul: *De ce subim ortodoxia?* Intrarea liberă.

Cronica Războiului

Situația politică

În Turcia, cea de a șaptea mare adunare națională, recent constituită, a reales cu unanimitate de voturi ca președinte al republicii pe d-l *Ismet İnönü*.

Asentimentul unanim cu care reprezentanța națională turcă a întâmpinat pe acela care a fost prietenul apropiat și colaboratorul devotat a lui Kemal Atatürk, exprimând astfel voința națiunii întregi, confirmă încrederea poporului în politica dusă de către conducătorul ei și de către guvernul republicii turcești, dela începutul războiului, asigurând acestei politici autoritatea consimțământului național.

Declarațiunile făcute de curând, atât de către d-l *Ismet İnönü*, cât și de președintele consiliului și ministrul de externe, au precizat din nou hotărîrea Turciei de a nu se abate dela linia ei de conduită urmată până acum și care, inspirată numai de interesele naționale turcești, în fruntea căroră este securitatea teritoriului republicii, a urmărit cu lealitate menținerea de bune relațiuni cu ambele părți beligerante, evitând, cu tact și cu o înțeleaptă prudență, orice ar fi putut da naștere la bănuiele de atitudine părtinitoare.

În toate declarațiunile făcute, fie că au aparținut președintelui consiliului, fie că au pornit dela președintele republicii, sinceritatea era evidentă. Fără a tăgădui legăturile de alianță pe care Turcia le are cu Marea Britanie, obligațiile ce decurg pentru ea din aceste legături și ajutorul material ce-i primește dela aliați, oficialitatea turcă n'a ezitat de a afirma în același timp încrederea reciprocă ce există între Turcia și Germania, foleasele ce rezultă pentru ambele părți din această încredere și sprijinul pe care Germania l-a dat și îl dă Turciei pentru întărirea forțelor ei defensive.

Odată cu realegerea președintelui republicii guvernul turc și-a dat demisia care a fost primită de d-l *Ismet İnönü*, ca urmare a reconstituirii noii adunări naționale. După cum era de așteptat formarea noului cabinet a fost încredințată tot d-lui *Saracioglu*. Noua formație guvernamentală nu se deosebește în ce privește ocuparea posturilor politice importante de cabinetul anterior prezidat tot de d-l *Saracioglu*.

Statele Unite au început o nouă campanie de clarificare a statelor americane din Sud, trimițând acolo în scop de propagandă pe d-l *Wallace*, vicepreședintele Statelor Unite nord-americane. În legătură cu aceasta sunt transmise următoarele comentarii din Berlin:

Participarea bombardierelor americane la bombardarea *Nuerenbergului*, unde au fost distruse însemnate comori de artă, se produce tocmai în momentul în care d-l *Wallace* a plecat spre America de Sud și a ținut cu acest prilej un discurs cu caracter creștin, care e în cea mai crasă discordanță cu tactica întrebuintată de americani.

D-nii *Roosevelt* și *Wallace* se văd siliți să întrebuinteze asemenea metode de camuflare din cauză că republicile sud-americane se tem de Statele-Unite, considerându-le ca principale susținătoare ale bolșevismului. D-l *Roosevelt* caută să șteargă reaua impresie produsă de manifestările sale în favoarea bolșevismului, produse mai ales cu prilejul ultimei aniversări a armatei roșii. Faptul acesta este considerat la Berlin ca o nouă dovadă a rupturii produse în ultimul timp în frontul aliaților.

Concomitent — continuă comentatorul mai e demn de relevat că d-l *Stanley*, ambasadorul american la Moscova s'a plâns în mod ostentativ de faptul că Sovietele apreciază prea puțin ajutorul american, nerelevându-l cătuși de puțin nici în presa lor.

Curcile berlineze spun, că toate acestea nu sunt lucruri noi, propaganda sovieticilor considerând de mult acest războiu ca având un caracter eminent bolșevic, după cum ar caracteriza tot astfel și o eventuală victorie a lor. Acesta e motivul dealtminteri pentru care *Sralin* n'a fost la *Casablanca*, spre a nu fi silit să-și ia niciun angajament față de anglo-saxoni.

D-l *Marcel Deat*, — întemeietorul și șeful „adunării național-politice” din Franța și director politic al ziarului francez „*Parisien Oeuvre*” a fost din nou obiectul unei încercări de asasinat.

Atentatul s'a produs marți seara la locuința omului politic din *Arbouse (Nievre)*. Mai mulți teroriști au tras cu pistoalele automate asupra d-lui *Deat*, fără să-l atingă. Un polițist francez care însoțea pe *Deat* a fost rănit cu un glonte. Înainte de a săvârși atentatul teroriștii au tăiat firele telefonice.

După atentatul săvârșit asupra d-sale în 27 August 1941, d-l *Marcel Deat* este acum victima unei a doua încercări teroriste.

Faimoasa lege de împrumut și închiriere, pe baza căreia America de Nord — respectiv Statele Unite — livrează aliaților săi arme și materiale, a fost prelungită pe încă un an de zile în urma aprobării Camerei Reprezentanților. Știrea este transmisă de serviciul de informații britanic.

Situația pe fronturi

Frontul din răsărit

În Sudul frontului din răsărit degețelul care durează a limitat acțiunile de luptă până la activitatea de angajamente locale. Dimpotrivă însă atacul german la Vest și Nord-Vest de *Harcov* câștigă mai departe teren, deși inamicul a aruncat în luptă trupe aduse în grabă, care au sângerat în contraatacuri înverșunate. Diviziile germane de atac și-au atins zilnic obiectivele. Toate atacurile progresează astfel favorabil, iar în asamblul ei situația din răsărit este dominată de succesele germane din Sud, nimicirea a trei armate blindate bolșevice putând avea consecințe catastrofale pentru conducerea sovietică.

Aducând în grabă rezerve dintr'un sector în altul, bolșevicii îngăduie atacului german să-și lărgească frontul, așa cum s'a întâmplat la Nord-Vest de *Harcov*, unde forțele germane ce luptau până acum în defensivă au trecut în ofensivă. Deosebită importanță capătă

capturarea a numeroase camioane inamice intacte, care accelerează operațiile germane.

În centrul frontului mișcările germane de repliere continuă cu aceeași libertate ca și până acum. Localitatea *Sicevca* de pe linia *Rjev — Viasma* a fost evacuată conform planului. Tancurile pe care bolșevicii pretind că le-au capturat nu sunt altceva decât rămășițele unui cimitir de automobile și tancuri vechi, datând de mai bine de un an. Localitatea *Belaia*, dela Sud-Vest de *Rjev*, a fost deasemeni evacuată fără nicio presiune din partea sovieticilor.

În spațiul *Orel*, Rușii continuă atacurile cu îndârjire, fără să obțină însă vreun câștig teritorial. Noile atacuri au început pe un front larg, dar au fost din nou zdrobite, cu neobișnute pierderi sângeroase. Inamicul a încercat să intervină cu forțe puternice, dar în zadar și să stingherească mișcările sistematice de desprindere din sectorul central al Frontului de Răsărit. O divizie

de **Mardare Mateescu**

germană a distrus cu acest prilej 1 tancuri inamice și a numărat 2000 d bolșevici morți în fața pozițiilor ei.

În legătură cu evacuarea orașului *Bielaiia* se arată că operațiunea a fost săvârșită metodic, în cursul nopții.

Atacurile inamice împotriva pozițiilor dela *Staraia-Rusa*, la Nord de *Veliki-Luki*, au scăzut ieri ca violență față de ziua precedentă. Mai multe atacuri locale ale inamicului au dat greș. Puternice formațiuni ale aviației germane au dat lovituri năpraznice în centrelor de gravitate ale acțiunilor de luptă împotriva pozițiilor, a coloanelor de marș și aprovizionării inamicului.

Frontul din Tunisia

După cum arată comunicatul oficial italian în Tunisia nu este nimic nou de semnalat. Bombardiere germane au atacat portul *Alger*, lovind instalațiile portuare și avariind un vapor de tonaj mijlociu. Două avioane care făceau parte din formațiunile aruncătoare de bombe care au operat deasupra orașului *Palermo* din Italia în cursul nopții trecute, au fost doborâte de artileria antiaeriană dela *Porto Empedocle*.

Frontul Atlanticului

În ultimele cinci zile activitatea submarinelor *Axei* în Atlantic a fost cât se poate de rodnică. În primele zile au fost scufundate un număr de 8 vapoare, cu o deplasare totală de 53000 tone, iar în ultimele două zile au mai fost scufundate 15 vapoare, cu un deplasament total de 81.000 tone. Aceste operațiuni au fost executate în diferite sectoare maritime și în ciuda unor condițiuni de luptă atmosferice foarte grele. Totalul pagubelor aduse tonajului anglo-american în ultimele cinci zile se ridică astfel la 134.000 tone.

Operațiile japoneze

După cum comunică însuși serviciul britanic de informații, pe baza știrilor primite din *Ciunking*, forțele japoneze au trecut fluviul *Yang-Tse* și au ocupat patru orașe situate pe malul din Sud al fluviului.

Trupele japoneze de elită care au debarcat aci, într'un punct situat între orașele *Ceaci* și *Yotcheon*, au continuat să înainteze spre Sud, nimicind un regiment inamic rămas din divizia 108 chineză. Puternice unități japoneze și-au continuat pe de-altă parte înaintarea fulgerătoare, ocupând orașul *Ciceu*, importantă bază inamică.

Gazeta Transilvaniei

E susținută de abonații ei.
Asociațiunea „Astra” Brașov
împlinește tot ce nu se ajunge.
Se gândește cineva la asta?

„GAZETA TRANSILVANIEI”

Redactor responsabil
ION BOZDOG

Redacția și Administrația
B R A Ș O V
B-dul Regele Ferdinand No. 12
TL 1513

Abonamentul anual Lei 300
Autorități și Societăți Lei 600
Membrii „Astre” din
comunele jud. Brașov
și refugiații săteni din
Ardealul de Nord Lei 150